

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2023 m. birželio 7 d.
(OR. en)

Tarpinstitucinė byla:
2022/0066(COD)

9305/23
ADD 2

JAI 630
FREMP 147
COHOM 111
COPEN 158
EDUC 164
MIGR 168
SOC 321
ANTIDISCRIM 49
GENDER 51
JEUN 89
CODEC 886

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Pasiūlymas dėl Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu artimoje aplinkoje – Bendras požiūris – Pareiškimas

Delegacijoms pridedamas Lenkijos pateiktas pareiškimas.

Lenkija visapusiškai gerbia teisę į vienodą požiūrį į moteris ir vyrus, nuolat stengiasi panaikinti visų formų smurtą prieš moteris ir smurtą šeimoje, taip pat stiprinti aukų apsaugą. Tuo pat metu Lenkija nepritaria tam, kad būtų priimtas bendras požiūris dėl viso Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos dėl kovos su smurtu prieš moteris ir smurtu šeimoje projekto (dabartine formuluote ir taikant numatytą procedūrą).

Atsižvelgdama į Tarybos Teisės tarnybos nuomonę, Lenkijos Vyriausybė mano, kad tinkama pirmiau nurodyto direktyvos projekto priėmimo procedūra būtų pirmiausia priimti Tarybos sprendimą dėl euronusikaltimų katalogo išplėtimo pagal SESV 83 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nustatytą procedūrą. Siūlomas suderinimas susijęs su nusikalstamomis veikomis, kurias sunku priskirti šiai grupei. Iš tiesų ne visos pasiūlyme nurodytos nusikalstamos veikos gali būti laikomos aiškiai patenkančiomis į sąvokas „seksualinis moterų ir vaikų išnaudojimas“ arba „kibernetinis nusikaltimas“.

Be to, reiktų priminti, kad bandymas išplėsti SESV 83 straipsnio 1 dalyje nurodytų nusikalstamų veikų sąrašą įtraukiant naują nusikalstamą veiką – „neapykantos kalbą“, kaip buvo numatyta Tarybos sprendimo COM(2021) 777 projekte, nebuvo sėkmingas. Europos Sąjungos teisėje neapykantos nusikaltimų sąvoka nevartojama, todėl siūlomas 10 straipsnis gali būti laikomas Sutartyje nustatytos vieningo balsavimo procedūros apėjimu; tokiu būdu pasitvirtina pastabos, kad šio direktyvos projekto teisinis pagrindas yra netinkamas.

Kartu reikėtų pažymėti, kad Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnyje ir 3 straipsnio 3 dalyje, Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 10 straipsnyje ir ES pagrindinių teisių chartijos 23 straipsnyje aiškiai nurodoma moterų ir vyrų lygybė ir vartojamas ne terminas „socialinė lytis“ (angl. *gender*), o terminas „biologinė lytis“ (angl. *sex*). Sąvoka „socialinė lytis“ nėra apibrėžta ES pagrindinėje teisėje, todėl ji tebėra neaiški ir dviprasmiškai suprantama valstybėse narėse. Todėl Lenkija pasilieka teisę pasiūlymo tekste vartojamą terminą „socialinė lytis“ aiškinti kaip tapatų nedviprasmiškam ir Europos Sąjungos teisėje nusistovėjusiam terminui „biologinė lytis“.

Lenkijos nuomone, ši iniciatyva yra dar vienas pavyzdys, kaip bandoma pažeisti vieningo balsavimo taisyklę, ir siekiama išplėsti ES kompetenciją nekeičiant Europos Sąjungos sutarčių. Lenkija tokiai praktikai vienareikšmiškai nepitaria. Todėl Lenkija sieks panaikinti iš direktyvos kylančias pareigas, jei ši direktyva bus priimta, taikydama atitinkamus nacionalinius mechanizmus, ir pradėti nagrinėti Tarybos ir Parlamento Europos Sąjungos sutarčių aiškinimo konstitucingumą siekiant atimti iš Lenkijos galimybę nesutikti pagal SESV 83 straipsnio 1 dalies trečioje pastraipoje nustatytą vieningo balsavimo taisyklę. Todėl, Lenkijos nuomone, tai yra Europos Sąjungos institucijų *ultra vires* veiksmas, kuris negali būti privalomas valstybėms narėms.